

Ἐπομένως ὁ σ. προσφέρει ἔργον κατάλληλον διὰ φιλόλογους, δι' ὄλους τοὺς ἐκπαιδευτικούς, διὰ τοὺς νομικούς καὶ τοὺς ἐπιστήμονας κάθε εἰδικότητος, καθὼς καὶ τοὺς ἀπλοὺς ἀναγνώστας, ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ γνωρίσουν ἐκφάνσεις θεμελιώδεις τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

ΑΧ. Γ. ΛΑΖΑΡΟΥ

Μηνῶ Ἀλεξιάδη, Ἡ ἐντυπὴ λαϊκὴ ποίησις στὴν Κάρπαθο, Ἀνάτυπον ΕΕΦΣΠ Ἰωαννίνων «Δωδώνη» τ. ΙΒ, 1983, σελ. 347-405.

Ὁ συγγραφεὺς, δόκιμος ἤδη λαογράφος, εἰς τὴν ἐν τίτλῳ μελέτην στρέφει τὸ ἐνδιαφέρον του εἰς μίαν προέκτασιν τῶν λαογραφικοῦ εἶδους ἐκδηλώσεων τῶν συμπατριωτῶν του Καρπαθίων. Μία τοιαύτη ἐκδήλωσις εἶναι ἡ εἰς τὰς Καρπαθιακὰς ἐφημερίδας σύγχρονος δημοσιεύσις ἐπωνύμων ἀτομικῶν ἢ καὶ συλλογικῶν αὐτοσχεδίων στιχουργημάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζονται εὐχαὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ γεννήσεων, βαπτίσεων, γάμων ἢ ἄλλων κοινωνικῶν γεγονότων καὶ περιστατικῶν καθὼς καὶ μοιρολογήματα ἐπ' εὐκαιρίᾳ θανάτων. Αἱ τοιοῦτου εἶδους διστίχοι ποιήσεις —μαντινάδες— προερχόμεναι ἐξ εὐρυτάτου κύκλου προσώπων δηλοῦν τὴν ποιητικὴν διάθεσιν τῶν κατοίκων τῆς νήσου καὶ ἀποτελοῦν εἶδος τι ἐνστίχου ἀλληλογραφίας. Ἐκ τῶν παρατιθεμένων εἰς τὴν μελέτην δειγμάτων κατὰ κατηγορίας εὐκαιριῶν προκύπτει ὅτι τὸ ποσὸν τῶν διστίχων ἐκάστου δημοσιεύματος ποικίλλει, ἐκείνόμενον ἐνίοτε εἰς σελίδας ἀρκετάς. Ὅλα τὰ ποιήματα αὐτὰ σχετίζονται μὲ τὸν βίον τῶν Καρπαθίων καὶ τὰ γεγονότα τοῦ τόπου, εἶναι δὲ ἐνδεικτικὰ νοσταλγίας.

Ὡς πρὸς τὴν μορφήν τῶν ἐκ διστίχων στροφῶν ἀποτελουμένων ποιημάτων, ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐξ ἱαμβικῶν δεκαπεντασυλλάβων ὁμοιοκαταληκτούντων κατὰ διστίχον. Ἐνίοτε ποιήματά τινα συνοδεύονται καὶ μὲ συνδημοσιευομένην φωτογραφίαν, ἄλλοτε προδίδουν συλλογικότητα συνεργασίας εἰς τὴν στιχουργίαν καὶ οὐχὶ σπανίως μερικὰ καὶ ἄδονται προσαρμοζόμενα εἰς γνωστὰς Καρπαθιακὰς μελωδίας.

Λειτουργικῶς ὁ Συγγραφεὺς τὰ χαρακτηρίζει ὡς κοινωνικὰ μηνύματα συναισθηματικὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου πρὸς τοὺς ξενιτεμένους, τὰ ὁποῖα σφυρηλατοῦν φιλικὰς σχέσεις. Ὅμοίως τὰ χαρακτηρίζει ὡς ἐνδιαφέροντα κείμενα λαϊκῆς δημιουργίας, προϊόντα ποιητικῆς εὐαισθησίας, συνδεομένης πρὸς παλαιὰν κοινοτικὴν ἐπιπέδου ἠθικὴν ἐκδήλωσιν, διὸ καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ λαογραφικὴ τῶν σημασία εἶναι ἐκδηλος. Ἐπειδὴ δὲ ἀκριβῶς ἀποτελοῦν συνέχειαν λαϊκῆς παραδόσεως παλαιότερας καὶ ἐπειδὴ ἀποτελοῦν πηγὰς πληροφορήσεως συγχρόνου βίου (γεγονότα τυπικοῦ ἐνδιαφέροντος, προσωπικαὶ ἀπόψεις ἐπὶ γεγονότων, ἀναμνήσεις, τοπικὰ προβλήματα, στοχασμοὶ κ.λπ.), φρονεῖ ὅτι ἡ συλλογὴ καὶ διατήρησις αὐτῶν εἶναι χρήσιμος διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν ἐπεξεργασίαν. Εἶναι ἐνδιαφέρουσα ἡ μελέτη αὕτη ἐπὶ θέματος, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συνδεόμενον πρὸς τὴν λαογραφίαν ἐν εἴδει προεκτάσεως τῶν θεμάτων τῆς εἰς τὸ παρόν.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ